OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS 2012/281/ÜVJP,

29. mai 2012,

mis käsitleb Euroopa julgeolekustrateegia raames rahvusvahelist avakosmosetegevuse tegevusjuhendit käsitleva liidu ettepaneku toetamist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 26 lõiget 2,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Kosmosetegevus laieneb ja on otsustava tähtsusega. Kosmos on ressurss kõigile maailma riikidele. Riigid, kes siiani ei ole kosmosetegevuses osalenud, teevad seda tulevikus. Seetõttu on liit seisukohal, et avakosmosetegevuse ohutuse parandamine on tähtis eesmärk, mis aitab kaasa riikide arengule ja julgeolekule. Nimetatud eesmärk on liidu kosmosepoliitika osa.

(2) Euroopa Ülemkogu võttis 12. detsembril 2003. aastal vastu Euroopa julgeolekustrateegia, milles määratletakse ülemaailmsed probleemid ja ohud ning kutsutakse üles looma reeglitepõhist rahvusvahelist korda, mis tugineb tõhusale mitmepoolsusele ja hästitoimivatele rahvusvahelistele institutsioonidele.

(3) Euroopa julgeolekustrateegias tunnustatakse rahvusvaheliste suhete põhiraamistikuna ÜRO põhikirja ja sellega toetatakse ÜRO tugevdamist ning talle oma kohustuste täitmiseks ja tõhusaks tegutsemiseks piisavate vahendite andmist. Liit taotleb koostöö kõrget astet kõikides rahvusvaheliste suhete valdkondades, et muu hulgas säilitada rahu, hoida ära konflikte ja tugevdada rahvusvahelist julgeolekut, kooskõlas ÜRO põhikirja eesmärkide ja põhimõtetega.

(4) Liit on pühendunud arendama ja rakendama läbipaistvust ja usaldust suurendavaid meetmeid, et saavutada kosmose suurem turvalisus. Liit võtab ka eriti hoolikalt arvesse riske, mida põhjustavad praegustele ja tuleviku tegevustele ohtlikud kosmosejäätmed, sõltumata nende päritolust.

(5) Oma 18. septembri 2007. aasta vastuses Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 6. detsembri 2006. aasta resolutsioonile 61/75 rõhutas liit, et nimetatud eesmärgi täidaksid vabatahtlikud avakosmosetegevust käsitlevad „liikluseeskirjad", milles kiidetakse heaks kosmoseosalejate vahelised parimad tavad.

(6) Oma 8.–9. detsembri 2008. aasta järeldustes toetas nõukogu rahvusvahelise avakosmosetegevuse tegevusjuhendi esimest eelnõu, milles riigid osaleksid vabatahtlikkuse alusel ning mis sisaldas läbipaistvust ja usaldust suurendavaid meetmeid ning mis võib olla aluseks konsultatsioonidele oluliste kolmandate riikidega, kes tegutsevad või omavad huve kosmoses, eesmärgiga leppida kokku tekstis, mis on vastuvõetav võimalikult paljudele riikidele.

(7) Liit on koostanud kosmoses tegutsevate riikidega peetud konsultatsioone silmas pidades tegevusjuhendi eelnõu muudetud versiooni, mille alusel andis nõukogu liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale 27. septembril 2010 volitused pidada täiendavaid ja laiendatud konsultatsioone,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu eesmärgid oma rahvusvahelist avakosmose tegevusjuhendit käsitleva ettepaneku toetamiseks on järgmised:

— pidada konsultatsioone kosmoseküsimustes aktiivselt või veel mitte aktiivselt osalevate riikidega ettepaneku arutamiseks ja nende seisukohtade kogumiseks;

— koguda eksperditeadmistel põhinevat toetust rahvusvahelise avakosmosetegevuse tegevusjuhendi arendamiseks.

Artikkel 2

1. Sellega seoses peavad liitu toetatavad projektid hõlmama järgmisi konkreetseid tegevusi:

a) teavitamistegevus: rahvusvahelise avakosmosetegevuse tegevusjuhendi ettepaneku edendamine;

b) (kuni) kolme mitmepoolse ekspertide koosoleku korraldamine rahvusvahelise tegevusjuhendi ettepaneku arutamiseks;

c) valitsusväliste ekspertide konsortsiumi koordineerimine.

2. Neid projekte ja konkreetseid tegevusi on üksikasjalikumalt kirjeldatud lisas.

Artikkel 3

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja").

2. Artiklis 2 osutatud projektide tehnilise rakendamisega tegeleb ÜRO Desarmeerimisuuringute Instituut (UNIDIR). UNIDIR täidab nimetatud ülesandeid kõrge esindaja vastutusel. Sel eesmärgil sõlmib kõrge esindaja UNIDIRiga vajalikud kokkulepped.

Artikkel 4

1. Artiklis 2 osutatud projektide rakendamise lähtesumma on 1 490 000 eurot.

2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud summast, hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele liidu menetlustele ja eeskirjadele.

3. Järelevalvet lõikes 1 sätestatud liidu rahalise abi nõuetekohase rakendamise üle teostab komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon UNIDIRiga rahastamislepingu. Rahastamislepingus sätestatakse, et UNIDIR tagab liidu abi nähtavuse, mis vastab selle suurusele.

4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 nimetatud lepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumist. Komisjon teavitab nõukogu kõigist raskustest selles protsessis ning teatab rahastamislepingu sõlmimise kuupäeva.

Artikkel 5

1. Kõrge esindaja esitab nõukogule UNIDIRi poolt korrapäraselt koostatavatele aruannetele tuginedes aruande käesoleva otsuse rakendamise kohta. Nimetatud aruanded on nõukogu poolt tehtava hindamise aluseks.

2. Komisjon annab teavet artiklis 2 nimetatud projektide rakendamise finantsaspektide kohta.

Artikkel 6

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Otsus kaotab kehtivuse 18 kuu möödumisel artikli 4 lõikes 3 nimetatud rahastamislepingu sõlmimisest või kuue kuu möödumisel pärast otsuse vastuvõtmist, kui selle perioodi jooksul ei ole sõlmitud rahastamislepingut.

Brüssel, 29. mai 2012

Nõukogu nimel

eesistuja

N. WAMMEN

LISA NÕUKOGU OTSUSELE, MIS KÄSITLEB RAHVUSVAHELIST AVAKOSMOSETEGEVUSE TEGEVUSJUHENDIT KÄSITLEVA LIIDU ETTEPANEKU TOETAMIST

1. **Üldine raamistik ja eesmärgid**

Kosmosetegevus laieneb ja on otsustava tähtsusega. Kosmos on ressurss kõigile maailma riikidele. Riigid, kes siiani ei ole kosmostegevuses osalenud, teevad seda tulevikus. Seetõttu on liidu hinnangul vaja tagada suurem turvalisus avakosmose valdkonnas ning liit usub, et pragmaatiline ja arenev protsess võib aidata kaasa selle eesmärgi saavutamisele. Liit on pühendunud arendama ja rakendama läbipaistvust ja usaldust suurendavaid meetmeid, et saavutada suurem ohutus ja turvalisus avakosmoses. Liit võtab samuti hoolikalt arvesse riske, mida põhjustavad praegustele ja tulevastele tegevustele ohtlikud kosmosejäätmed, sõltumata nende päritolust.

Oma 18. septembri 2007. aasta vastuses Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 6. detsembri 2006. aasta resolutsioonile 61/75 rõhutas liit, et nimetatud eesmärgi täidaksid vabatahtlikud avakosmosetegevust käsitlevad „liikluseeskirjad", milles kiidetakse heaks kosmosetegevuses osalejate vahelised parimad tavad.

Oma 8.–9. detsembri 2008. aasta järeldustes toetas nõukogu rahvusvahelise avakosmosetegevuse tegevusjuhendi esimest eelnõu, milles riigid osaleksid vabatahtlikkuse alusel ja mis sisaldas läbipaistvust ja usaldust suurendavaid meetmeid ning mis võib olla aluseks konsultatsioonidele selliste oluliste kolmandate riikidega, kes tegutsevad või omavad huve kosmoses, eesmärgiga leppida kokku tekstis, mis on vastuvõetav võimalikult paljudele riikidele. Liit on koostanud kosmoses tegutsevate riikidega peetud konsultatsioone silmas pidades tegevusjuhendi eelnõu muudetud versiooni, mille alusel andis nõukogu liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale („kõrge esindaja") 27. septembril 2010 volitused pidada täiendavaid ja laiendatud konsultatsioone.

Selleks et toetada rahvusvahelist avakosmosetegevuse tegevusjuhendit käsitlevat liidu ettepanekut ning viia ellu kõrgele esindajale antud volitusi, püüab liit saavutada järgmised eesmärgid:

— konsultatsioonide pidamine kosmoseküsimustes aktiivselt või veel mitte aktiivselt osalevate riikidega käesoleva ettepaneku arutamiseks ja nende seisukohtade kogumiseks, eelkõige ühe või mitme (kuni kolme) mitmepoolse ekspertide koosoleku korraldamise kaudu käesoleva algatuse arutamiseks;

— eksperditeadmistel põhinev toetus rahvusvahelise avakosmosetegevuse tegevusjuhendi arendamiseks.

Liidu tegevuses lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

a) tunnistatakse pikaajalise jätkusuutlikkuse, prognoositavuse ja parandatud turvalisuse tähtsust avakosmose keskkonnas;

b) vajadus saavutada vastastikune mõistmine ja tuvastada ühised valdkonnad;

c) edaspidi kehtestatava rahvusvahelise avakosmosetegevuse tegevusjuhendi puhul peetakse oluliseks riiklikku ja piirkondlikku heakskiitu.

2. **Projektid**

2.1. *Projekt 1: teavitustegevus: rahvusvahelise avakosmosetegevuse tegevusjuhendi ettepanekuga seotud protsessi elluviimise edendamine*

2.1.1. Projekti eesmärk

Teha seminaride korraldamise kaudu piirkondlikul/allpiirkondlikul tasemel koostööd rahvusvahelise tegevusjuhendi võimalike sidusrühmadega, et laiendada olemasolevaid teadmisi ja mõista paremini kavandatud rahvusvahelise tegevusjuhendi põhimõtteid.

2.1.2. Projekti tulemused

a) Parandatud teadlikkus, teadmised ja mõistmine seoses kavandatud rahvusvahelise tegevusjuhendiga ja selle jätkuva väljatöötamisega.

b) Parem õhkkond poliitilisteks edusammudeks.

c) Paraneb sidusrühmade arusaam sellest, millistes valdkondades on vaja ühiselt vajaduste suhtes kokku leppida, et parandada turvalisust kosmose valdkonnas, ja lepitakse kokku edasine tegevus.

d) Sidusrühmadevaheline täiustatud koordineerimine.

e) Vajaduste tuvastamine laiendatud riikliku ja piirkondliku tegevuse jaoks eesmärgiga tugevdada rahvusvahelise kosmosetegevuse tegevusjuhendi väljaarendamist.

2.1.3. Projekti kirjeldus

a) Nähakse ette kuni kuus kuni 30 osalejaga piirkondlikku või allpiirkondlikku seminari, vajaduse korral koostöös rahvusvaheliste, piirkondlike või riiklike organisatsioonidega nii valitsuse kui ka valitsusvälisel tasandil.

b) Tulemuste kokkuvõtte koostamine ja esitamine liidule ja teistele sidusrühmadele, vajaduse korral muu hulgas elektrooniliste vahendite kaudu.

2.2. *Projekt 2: tausta tugi kõrgele esindajale riikidega peetavatel koosolekutel ja konsultatsioonidel*

2.2.1. Projekti eesmärk

a) Pakkuda liidule laiendatud teavet rahvusvahelise tegevusjuhendi võimalike sidusrühmade seisukohtade ja suundumuste kohta ning sellekohast analüüsi.

b) Korraldada kõrge esindaja peetavate konsultatsioonide toetuseks, ettevalmistamiseks ja järelmeetmeteks võtmetähtsusega sidusrühmadega peetavate individuaalsete konsultatsioonide koordineeritud sari.

c) Kõrge esindaja peetavatel konsultatsioonidel osalemise teel kogutud märkuste hindamine.

2.2.2. Projekti tulemused

a) Kirjalik hindamine, kuidas teha rahvusvahelise tegevusjuhendi võimalike sidusrühmadega parimal viisil koostööd.

b) Kogutud märkuste kirjalik hindamine ja teksti muudatuste ettepanekud.

c) Kirjalik panus mitmepoolse(te) ekspertide koosoleku(te) toetuseks.

2.2.3. Projekti kirjeldus

a) Teatavate alusdokumentide ettevalmistamine ja taustauuringute tegemine kõrge esindaja peetavate konsultatsioonide ja mitmepoolse(te) ekspertide koosoleku(te) toetuseks, ettevalmistamiseks ja järelmeetmeteks.

b) Võtmetähtsusega sidusrühmadega peetavate individuaalsete konsultatsioonide koordineeritud sari:

— kuni 20 individuaalset koosolekut ja infotundi;

— protsessi antava panuse koordineerimine, muu hulgas elektrooniliste vahendite kaudu;

— nimetatud koordineerimises osalevate riikide ja organisatsioonide valimisel arvestatakse nende kaasatust kosmose valdkonna turvalisuse alastesse küsimustesse, nende varasemat osalemist rahvusvahelise tegevusjuhendi ettepaneku väljatöötamisel ja nende rolli üldise diplomaatilise progressi edendamisel piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil.

c) Tulemuste kokkuvõtte koostamine ja esitamine kõrgele esindajale ja teistele sidusrühmadele, vajaduse korral muu hulgas elektrooniliste vahendite kaudu.

2.3. *Projekt 3: kuni kolme mitmepoolse ekspertide koosoleku korraldamine rahvusvahelise tegevusjuhendi ettepaneku arutamiseks.*

2.3.1. Projekti eesmärk

Tuua kokku eksperdid rahvusvahelise tegevusjuhendi ettepaneku arutamiseks.

2.3.2. Projekti tulemused

a) Arutelufoorumi loomine rahvusvahelise tegevusjuhendi ettepaneku jaoks.

b) Diplomaatilised edusammud seoses rahvusvahelist tegevusjuhendit käsitlevate arutelude edendamisega.

2.3.3. Projekti kirjeldus

Kuni kolme mitmepoolse ekspertide koosoleku korraldamine kuni 160 osalejale projekti esimese 16 kuu jooksul.

— Soovitatakse, et esimene koosolek leiaks aset Euroopas ja kaks teist koosolekut väljaspool Euroopat. Selle otsuse teeb kõrge esindaja, tuginedes UNIDIRi poolt esitatud ettepanekutele.

— Koosolekute struktuuri, päevakorra ja osalemise kohta teeb otsuse kõrge esindaja, tuginedes UNIDIRi poolt esitatud ettepanekutele.

2.4. *Projekt 4: valitsusväliste ekspertide konsortsiumi koordineerimine*

2.4.1. Projekti eesmärk

a) Luua tunnustatud ekspertidest väike kuni kümne osalejaga konsortsium, et panustada rahvusvahelise tegevusjuhendi väljatöötamisse.

b) Töötada nimetatud konsortsiumi koordineerimiseks välja internetipõhised vahendid.

c) Pakkuda vajalikke teavitamisvahendeid, et toetada tegevusjuhendi mõistmist, ning edendada projektide 1 ja 2 tulemusi ja tegevusi.

2.4.2. Projekti tulemused

a) Võtmetähtsusega rahvusvaheliste, piirkondlike ja riiklike ekspertide tugevdatud panus rahvusvahelisse tegevusjuhendisse.

b) Virtuaalse foorumi väljaarendamine ekspertide panuste ja arutelude jaoks.

c) Virtuaalse foorumi väljaarendamine teise projekti raames ette nähtud mitmepoolsete koosolekute toetamiseks.

d) Vajalike virtuaalsete ja mittevirtuaalsete vahendite väljaarendamine.

2.4.3. Projekti kirjeldus

a) Asjakohaste kosmose valdkonna turvalisuse ekspertide tuvastamine, koordineerimine ja neilt panuse taotlemine:

— UNIDIRi poolt kõrgele esindajale esitatud ettepaneku alusel teeb konsortsiumi liikmelisuse kohta otsuse kõrge esindaja.

b) Uue virtuaalse foorumi väljaarendamine nimetatud konsortsiumi panuste koordineerimiseks:

— foorum kavandatakse pakkuma keskkonda ka projekti 2 toetavate vahendite jaoks.

c) Kuni kaheksa koosolekut tegevusjuhendiga seotud arengute ja konsortsiumi panuse arutamiseks, sealhulgas elektrooniliste vahendite ja telekonverentside kaudu.

d) Tulemuste kokkuvõtte koostamine ja esitamine kõrgele esindajale ja teistele sidusrühmadele, vajaduse korral muu hulgas elektrooniliste vahendite kaudu.

e) Teavitamisvahendite väljaarendamine.

3. **Menetluslikud aspektid ja koordineerimine**

Projektide rakendamise algatab juhtkomitee eesmärgiga määrata kindlaks koostöö menetlused ja üksikasjalik kord. Juhtkomitee vaatab projektide rakendamise regulaarselt vähemalt korra kuue kuu jooksul läbi, kasutades muu hulgas elektroonilisi vahendeid ja pidades telekonverentse.

Juhtkomitee koosneb kõrge esindaja ja UNIDIRi esindajatest.

Riiklike ja riigiväliste osalejate kaasamist mitmepoolsetele ekspertide koosolekutele koordineeritakse UNIDIRi kaudu.

Kõrge esindaja teeb UNIDIRi poolt juhtkomiteele esitatud ettepanekute alusel otsuse kõnealuse projekti töörühmade ja koosolekute struktuurilise ülesehituse kohta.

4. **Aruandlus ja hindamine**

UNIDIR esitab kõrgele esindajale projekti esimese aasta lõpus kirjeldava kokkuvõtte ja finantsaruande, püüdes järgida Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni aruandlustsüklit.

UNIDIR esitab kõrgele esindajale projekti lõpuleviimisel lõpparuande.

Aruanded UNIDIRi edusammude ja olukorra kohta, publikatsioonid, pressiteated ja uuendused edastatakse ilmumisel kõrgele esindajale ja Euroopa Komisjonile.

5. **Kestus**

Kõnealuse projekti eeldatav rakendamisaeg on 18 kuud.

Kõik koosolekud tuleb viia lõpule kolm kuud enne projekti lõppu, et jääks piisavalt aega rakendusajal tehtavaks analüüsiks.

6. **Kasusaajad**

Kõik ÜRO liikmesriigid, eelkõige kosmose valdkonnas tegutsevad riigid.

Valitsusvälised sidusrühmad, sealhulgas kodanikuühiskond ja tööstus.

7. **Kolmandatest isikutest esindajad**

Kosmosetegevuse rahvusvahelise tegevusjuhendi piirkondliku vastutuse suurendamiseks võidakse käesoleva otsusega rahastada liidu väliste ekspertide, sealhulgas asjakohaste piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide osalemist.

Rahastatakse UNIDIRi osalemist kõigis käesoleva otsusega seotud töörühmades ja koosolekutel.

8. **Rakendusüksus**

Käesoleva nõukogu otsuse rakendamine tehakse ülesandeks UNIDIRile.

UNIDIR teeb vajaduse korral koostööd piirkondlike organisatsioonide, mõttekodade, valitsusväliste organisatsioonide ja tööstusega.

Käesoleva otsuse rakendamiseks on vaja täiendavaid töötajaid.